

Rájec-Jestřebí

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Blansko

Nadmořská výška: 295 m n. m.

Počet obyvatel: 3 667

Adresa URL: www.rajecjestrebi.cz

Okres: Blansko

GPS souřadnice: 49.410319N, 16.640864E

První pís. zmínka: 1131 (891 let)

PSČ: 679 02

Historie obce Rájec-Jestřebí

Rájec má velmi dlouhou historii a patří k nejstarším obcím. Původní majitelé byli olomoučtí biskupové a právě na listině jednoho z nich, Jindřicha Zdílka, z roku 1131 je první zmínka o Rájci. Je však pravděpodobné, že osada tohoto jména existovala již předtím. O významu Rájce té doby svědčí jeho dva někdejší hrady. První stával v místech, kde se dnes říká Na Hradisku a druhý někde v místech později vybudovaného renesančního zámku. Podoba hradů není známa. Zanikly pravděpodobně v dobách rozbrojů mezi moravskými markrabaty Joštem (1354–1411) a Prokopem (1355–1405). Tehdy patřilo rájecké panství pánům z Rájce. V roce 1570 vybuoval Bernart Drnovský z Drnovic z hrádku v Rájci renesanční zámek, na jehož stavbu byly patrně použity kameny ze zbořených hradů.

Dalšími významnými majiteli Rájce byli Roggendorfové, za jejichž vlády došlo k přestavbě gotického kostela do barokní podoby. Roku 1756 rájecký zámek vyhořel a roku 1763 odprodali Roggendorfové rájecké panství rodu Salmů. Prvním rájeckým Salmem byl Antonín Karel (1728–1769). Salmové dali v letech 1763–1769 vystavět klasicistní zámek francouzského stylu, který můžeme v Rájci obdivovat dodnes. Stavbu provedl architekt I.M.A. Canevale. Autoři malířské výzdoby jsou František Antonín Sebastini (zemřel roku 1789) a Kajetán Schamberger, jinak neznámý, jeho jméno se objevuje pouze v poznámkách historika J. P. Cerroniho. V roce 1767 byl založen anglický park, který byl do dnešní podoby rozšířen v roce 1830.

V roce 1811 se stal majitelem zámku Hugo František Salm. Byl významným vědcem, ekonomem a předním, vědeckým organizátorem. Založil celou řadu továren a také železniční trať. Stal se členem řady vědeckých institucí doma i v cizině. Své poznatky z cest aplikoval v praxi v Rájci, Blansku i v Brně. Založil první cukrovar, první přádelnu vlny a výrobu umělecké litiny. Byl sběratelem vzácných obrazů. Jestřebí je poprvé zmiňováno v písemných dokumentech v roce 1371. Patřilo pánům z Bořitova, kteří zde založili vladycké sídlo, dvůr Svěslav, který v roce 1590 již patřil Rájci a jeho majitelem byl hejtman Václav Šubíř z Chobyně. Jestřebí, ač bylo blízko Rájci, náleželo do farnosti bořitovské a až do roku 1850 bylo součástí černoohorského panství. Poté jsou již jestřebské dějiny více spojeny s Rájci, což je definitivně potvrzeno vznikem dvouměstí v roce 1960. V městské části Jestřebí se nachází kaple Svaté Anny. Tato byla vybudována v roce 1866 po odstranění dřevěné zvonice z roku 1813. Z této zvonice byl do nové kaple přenesen zvon, nesoucí letopočet 1813. Tento památný zvon byl v roce 1942 snesen a určen k roztavení pro válečné účely. Po osvobození bylo zjištěno, že se tak nestalo a byl tedy znovu zavěšen do jestřebské kaple. Náhradní zvon z roku 1944 dnes slouží jako umíráček.

